

Tilsynsrapport

sak 2017-05

Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar
med vegsikkerhetsforskriften

Saksnummer	2017-05
Publiseringsdato	03.04.2017
Tilsynslag	Bente Irene Berland Molland, tilsynsleiar Sverre Slettemark, fagrevisor veg Liv Rørlien, fagrevisor juridisk
Tilsynspart	Statens vegvesen, Region vest

Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen, Region vest. Tilsynssaken omhandler trafiksikkerhetsrevisjoner i samsvar med vegsikkerhetsforskriften.

Rapporten inneholder en oppsummering av tilsynet og en presentasjon av tilsynsfunn.

Tilsynspart skal innen fastsatt frist komme med tilbakemelding på hvordan avvikene vil bli håndtert, sammen med en tidsplan for gjennomføring.

03.04.2017

Sign.:

Bente Irene Berland Molland
tilsynsleder

Sign.:

Trude Tronerud Andersen
direktør

Sammendrag

Tilsynssaken har undersøkt om Statens vegvesen, Region vest har gjennomført trafiksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Saken viste at Region vest gjennomførte trafiksikkerhetsrevisjon for seks av sju vegprosjekter i 2016.

Innhentede data viser at alle revisjoner i 2016 er gjennomført innen fristene.

I to av seks revisjonsrapporter har regionen ikke tatt stilling til de trafiksikkerhetsproblemene som er beskrevet.

Samlet sett viste tilsynssaken at Region vest i stor grad har gjennomført trafiksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Innhold

1. Bakgrunn	5
2. Mål og problemstillinger	6
3. Gjennomføring og metode	7
4. Tilsynskriterier	9
5. Tilsynsresultater	11
Vedlegg 1: Sammenstilling av innhentede data	16

Bakgrunn

Vegsikkerhetsforskriften trådte i kraft oktober 2011 og setter krav til at alle vegprosjekt på TEN-T-vegnettet skal revideres flere ganger i løpet av prosjektforløpet.

Trafikksikkerhetsrevisjon skal være en barriere for å avdekke trafikksikkerhetsproblemer både i reguleringsplanfasen, prosjekteringsfasen og i byggefasen.

Tidligere tilsynssaker har vist at det er lite kjennskap til og kunnskap om vegsikkerhetsforskriften i regionene, og at det er uklart hvordan regionene skal implementere forskriften. Sakene har også vist at trafikksikkerhetsrevisjoner i liten grad blir gjennomført. Vegtilsynet mener at dette arbeidet er så viktig for trafikksikkerheten at vi ønsker å undersøke gjennomføringsgraden i tre nye regioner: Region midt, Region øst og Region vest.

¹ Sak 2012-02 *Trafikksikkerhetsgjennomgang i utbyggingsfasen*, Sak 2014-04 *Avviks- og fråviksbehandling i reguleringsplanfasen* og Sak 2015-04 *Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med vegsikkerhetsforskriften*

2. Mål og problemstillinger

Målet med tilsynet har vært å undersøke om Statens vegvesen, Region vest har gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Problemstilling

Ble det gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon av reguleringsplaner, av detaljprosjektering og av ferdig anlegg før åpning?

3. Gjennomføring og metode

Tilsynssaken er gjennomført som en revisjon.²

Vegtilsynet sendte varsel om tilsyn 8. februar 2017. Det ble gjennomført åpningsmøte med tilsynspart 9. februar 2017 for å informere ytterligere om tilsynssaken, gjøre nødvendige avklaringer om gjennomføringen av tilsynet, og å opprette en god dialog med tilsynspart.

I varselet ba Vegtilsynet om å få tilsendt en oversikt over alle vegprosjekter i Region vest som oppfylte følgende betingelser:

- gjelder riksveg (E16 og E39)
- vegprosjekt som omfatter veg i dagen, dvs. ikke rene bro- eller tunnelprosjekt
- vedtatt reguleringsplan i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- ferdigstilt konkurransegrunnlag i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- åpnet for trafikk i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016

Vegtilsynet ba regionen opplyse om vegprosjektet er omfattet av vegsikkerhetsforskriften. I tillegg ba Vegtilsynet om link til eventuell revisjonsrapport og til dokumentasjon som viser at regionen har tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Vegtilsynet har hentet nødvendig informasjon fra Statens vegvesen sitt kvalitetsystem, Statens vegvesen sitt saksbehandlingssystem (SVEIS/MIME) og internt fellesområde for lagring av filer og annen dokumentasjon.

Dokumentgjennomgang er valgt som metode for å analysere innhentede data. Dokumentgjennomgangen omfatter ikke en vurdering av metodisk tilnærming og kvalitet i revisjonene.

² En revisjon er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å skaffe tilsynsbevis og bedømme de objektivet for å bestemme i hvilken grad tilsynskriteriene er oppfylt.

Utkast til rapport ble lagt fram for Statens vegvesen, Region vest 20. mars 2017, med frist for å gi tilbakemelding på faktafeil. Tilsynspart gav slik tilbakemelding innen fristen, og dette er tatt hensyn til ved endelig tilsynsrapport.

Symbol som er brukt for å illustrere tilsynsfunnene i rapporten går fram av tabellen under:

Symbol	Vurdering av samsvar med tilsynskriterier
	Avvik: Mangel på etterleving av tilsynskriterier
	Observasjon: Innhenta data vurdert opp mot tilsynskriterier, der det er mogelegheit for forbetring. Utan forbetring kan forholdet utviklast til eit avvik.
	Tilsynskriteriene er oppfylt

4. Tilsynskriterer

Tilsynskriteriene i saken baserer seg på og er utledet fra følgende kravdokumenter og følgende prosess:

- Vegsikkerhetsforskriften³
- Retningslinjer gitt i henhold til forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften), fastsatt ved kgl. res. av 28.10.2011 (heretter retningslinjene)
- NA-Rundskriv nr 12/2012 – Om forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften) med retningslinjer, datert 17. september 2012
- Prosessen «Gjennomføre trafiksikkerhetsrevisjoner» i kvalitetssystemet⁴

Med utgangspunkt i problemstillingen og vegsikkerhetsforskriften med retningslinjer har Vegtilsynet utledet følgende tilsynskriterier:

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner.

Regionvegkontoret skal sørge for at det gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner i forbindelse med gjennomføring av alle vegprosjekter i samsvar med vedtatte retningslinjer. Det skal gjennomføres revisjon ved alle trinn.

Tilsynskriterium 2: Trafiksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Revisjon på trinn 1 «Reguleringsplan», skal være gjennomført før vedtatt reguleringsplan.

Revisjon på trinn 2 «Detaljprosjektering», skal være gjennomført før anleggsstart, dvs. revisjonen må være gjennomført før ferdigstilt konkurransegrunnlag. Revisjon på trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning», skal være gjennomført før veganlegget blir åpnet for trafikk.

³ Forskrift av 28.10.2011 nr. 1053 om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften)

⁴ Prosessen er implementert i kvalitetssystemet høsten 2016

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

I etterkant av revisjonen skal regionvegkontoret ta stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten, og dokumentere denne vurderingen.

Forskriften med retningslinjene setter krav til at de problemer som er beskrevet i revisjonsrapporten er tatt stilling til. Vegtilsynet har lagt til grunn at det som blir definert som avvik, feil, merknader, kommentarer mm. i henhold til generell metode for trafikksikkerhetsrevisjoner, faller inn under begrepet «problemer». Det følger ikke direkte av ordlyden i forskriften eller retningslinjene at vurdering av problemene skal dokumenteres, men Vegtilsynet har lagt til grunn at denne type vurderinger skal dokumenteres da det følger av prinsipper for god kvalitetsstyring at vurderinger kan etterprøves.

5. Tilsynsresultater

Vegtilsynet mottok informasjon om sju vegprosjekter som oppfylte betingelsene i tilsynssaken. For tre av prosjektene var det vedtatt reguleringsplan i 2016. To av prosjektene hadde ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016, og to av vegprosjektene var åpnet for trafikk i 2016. Dette innebærer at det ifølge kriteriene skulle ha vært gjennomført sju revisjoner i 2016.

		Vedtatt reguleringsplan i 2016 (trinn 1)	Ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016 (trinn 2)	Åpnet for trafikk i 2016 (trinn 3)
E39	Myrmel–Lunde	X		
E16	Nærøydalen	X		
E39	Førdepakka*	X		
E39	Bjørset–Skei		X	
E16	Øye–Eidsbru		X	
E39	Tuft–Flatøy			X
E39	Drægebø–Grytås og Birkeland–Sande N			X

Tabell 1: Oversikt over vegprosjektene

* Gjelder reguleringsplan for Askvollkrysset, da det bare er denne som ble vedtatt i 2016.

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafikksikkerhetsrevisjoner.

Innhentede data

Vegtilsynet mottok revisjonsrapporter for alle de tre vegprosjektene på trinn 1 «Reguleringsplan» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok revisjonsrapport for ett av de to vegprosjektene på trinn 2 «Detaljprosjektering» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok revisjonsrapporter for begge de to vegprosjektene på trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning» (se tabell 2).

			Gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon?
E39	Myrnel–Lunde	Trinn 1	Ja
E16	Nærøydalen	Trinn 1	Ja
E39	Førdepakka	Trinn 1	Ja
E39	Bjørset–Skei	Trinn 2	Nei
E16	Øye–Eidsbru	Trinn 2	Ja
E39	Tuft–Flatøy	Trinn 3	Ja
E39	Drægebø–Grytås og Birkeland–Sande N	Trinn 3	Ja

Tabell 2: Oppsummering dokumentgjennomgang

Vurdering

Innhentede data viser at det i 2016 er gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon for seks av sju vegprosjekter. Den manglende revisjonen var på trinn 2 «Detaljprosjektering». Det må gjennomføres trafikksikkerhetsrevisjon på de neste trinnene i prosjektet for å sikre et tilfredsstillende sikkerhetsnivå.

Funn 1 – avvik

Statens vegvesen, Region vest har ikke gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med krav på ett vegprosjekt.

Tilsynskriterium 2: Trafikksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Innhentede data

Gjennomgang av revisjonsrapportene viser at alle revisjoner i 2016 er gjennomførte innen fristene. Se sammenstilling i vedlegg 1.

Vurdering

Tilsynskriteriet er oppfylt.

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Innhentede data

For fire av revisjonsrapportene har regionvegkontoret tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten. For to av revisjonsrapportene etter revisjon gjennomført på trinn 1 og 3 foreligger det ikke dokumentasjon på at regionvegkontoret tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten (se tabell 3).

			Tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten?
E39	Myrnel–Lunde	Trinn 1	Ja
E16	Nærøydalen	Trinn 1	Ja
E39	Førdepakka	Trinn 1	Nei*
E39	Bjørset–Skei	Trinn 2	Ingen revisjonsrapport
E16	Øye–Eidsbru	Trinn 2	Ja
E39	Tuft–Flatøy	Trinn 3	Ja
E39	Drægebø–Grytås og Birkeland–Sande N	Trinn 3	Nei**

Tabell 3: Oppsummering dokumentgjennomgang

- * Regionen har lagt fram møtereferat, trafikkanalyse, tilleggsvurdering og mailer internt i vegprosjektet. Vegtilsynet kan ikke se at denne dokumentasjonen viser at det er tatt stilling til problemene (merknader/kommentarer) som er avdekket under revisjonen. Det er opplyst at problemene er gjennomgått med vegplanlegger, som har «sjekka ut det som var aktuelt innanfor hans område». I tillegg er det opplyst at trafikksikkerhetsrevisjonen er diskutert på samarbeidsgruppemøte, og at det ble konkludert med at problemene ikke var mulig å gjøre så mye med. Vegtilsynet kan ikke se at det er lagt frem dokumentasjon på de vurderinger som er gjort i samarbeidsgruppemøtene, og mener at det ikke er lagt fram dokumentasjon i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.
- ** Dokumentasjonen som er lagt fram, viser hvordan regionen har tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapport fra trafikksikkerhetsrevisjon på trinn 2, men det mangler tilsvarende dokumentasjon for revisjonsrapporten på trinn 3.

Vurdering

I fire av seks revisjonsrapporter har regionen tatt stilling til de trafikksikkerhetsproblemene som er beskrevet. Når det for to av revisjonsrapportene ikke er tatt stilling til de problemene som ble avdekket under revisjonen, mener Vegtilsynet at formålet med revisjonen ikke er oppfylt. Konsekvensen av dette kan være at prosjektet ikke får et tilfredsstillende sikkerhetsnivå.

Funn 2 – avvik

Statens vegvesen, Region vest har ikke tatt stilling til problemene som er beskrevet i to av revisjonsrapportene etter gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon.

Vedlegg 1: Sammenstilling av innhentede data

			Gjen- nomført trafikksik- kerhets- revisjon?	Gjennomført trafikksikker- hetsrevisjon innen fastsatt frist?	Tatt stilling til proble- mene som er beskrevet i revisjons- rapporten?
E39	Myrmel-Lunde	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E16	Nærøydalen	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E39	Førdepakka	Trinn 1	Ja	Ja	Nei
E39	Bjørset-Skei	Trinn 2	Nei	Ikke gjennomført	Ingen rapport
E16	Øye-Eidsbru	Trinn 2	Ja	Ja	Ja
E39	Tuft-Flatøy	Trinn 3	Ja	Ja	Ja
E39	Drægebø-Grytås og Birkeland-Sande N	Trinn 3	Ja	Ja	Nei